

۲۰۲۱/۰۷/۰۳

داکتر راضیه بهار قریشی

معلومات طبی راجع به «قارچ سیاه و یا سمارق سیاه» در قاموس کبیر افغانستان

قاموس کبیر افغانستان در کنار ارائه بسی مطالب مهم اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و طبیعی، به مسائل صحتی نیز توجه کرده، امراض و علائم آنها را معرفی می نماید، مخصوصاً که طی 40 سال اخیر بر اثر ادامه جنگ، بیماریهای مختلف در افغانستان گسترش یافته و مردم را دچار مشکلات فراوان کرده. ازینرو کوشش به عمل می آید تا راههای پیشگیری و معالجه این ناجوریاها از طریق تداوی طب مکتبی و طب یونانی به دسترس هموطنان گذاشته شود. در این سلسله به معرفی بیماری **قارچ سیاه و یا سمارق سیاه** پرداخته می شود.

مجموع اللغات		معنی	نوعیت کلمه	ریشه لغت	اسم یا کلمه
انگلیسی	معلومات مکملتر	مرض قارچ سیاه یا موکورمیکوز یک مرض نادر اما بسیار جدی است که در نهایت می تواند مریض را به کام مرگ بکشاند. قارچ های سیاه نوعی طبیعی از قارچ ها هستند که در محیط زیست وجود دارند و می توانند در افراد که سیستم ایمنی آنها ضعیف است عفونت ایجاد کنند. قارچ سیاه در مواد آلی پوسیده در خاک وجود دارد و از طریق استنشاق یا بریدگی و زخم های جلدی وارد بدن انسان می شود و روی سینوس ها و شش ها تاثیر می گذارد. یک علت ابتلای مریضان یا بهبودیافتگان کرونا می تواند این باشد که قارچ از طریق مرطوب کننده ها و یا دستگاه های اکسیژن حاوی آب آلوده به مریضان منتقل شده باشد، این عفونت اما از طریق فرد به فرد قابل سرایت نیست	اسم مرکب	ترکیب دری و دری	سمارق سیاه

مرض قارچ (سمارق) سیاه یا موکورمیکوز به انگلیسی

black fungus or Mucormycosis

یک مرض نادر اما بسیار جدی است که در نهایت می تواند مریض را به کام مرگ بکشاند. قارچ های سیاه نوعی طبیعی از قارچ ها هستند که در محیط زیست وجود دارند و می توانند در افراد که سیستم ایمنی آنها ضعیف است عفونت ایجاد کنند.

قارچ سیاه در مواد آلی پوسیده در خاک وجود دارد و از طریق استنشاق یا بریدگی و زخم های جلدی وارد بدن انسان می شود و روی سینوس ها و شش ها تاثیر می گذارد.

یک علت ابتلای مریضان یا بهبودیافتگان کرونا می تواند این باشد که قارچ از طریق مرطوب کننده ها و یا دستگاه های اکسیژن حاوی آب آلوده به مریضان منتقل شده باشد، این عفونت اما از طریق فرد به فرد قابل سرایت نیست.

##دائمه خطر چقدر است؟

قارچ سیاه بسیار تهاجمی است و باید به سرعت مداوا شود. داکتران باید انساج مرده ناشی از عفونت را به سرعت از بدن مریض جدا کنند. در برخی موارد لازم است بخشی از وجه مریض برداشته شود تا قارچ به مغز نفوذ نکند. گاه عفونت در حدی پیشروی می کند که داکتران ناچار می شوند چشم های مریض را تخلیه کنند. مبتلایان در صورت عدم مداوا ظرف چند روز جان می سپارند.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

به طور معمول، سیستم ایمنی بدن افراد، عفونت قارچی را دفع می کند اما کسانی که به دلیل امراض زمینه ای، دیابت، سرطان یا پیوند عضو، بدن ضعیفی دارند، بیشتر در معرض این بیماری هستند و در صورت ابتلا نیز خطر جانی آنها را تهدید می کند.

خوشبختانه این مریضی ساری نیست و از فردی به فرد دیگر منتقل نمیشود.

۱ - التهاب قارچ سیاه چیست؟

فنگس سیاه **black fungus** - یک بیماری خیلی نادر اما خطرناک است، این بیماری از اثر استنشاق فنگس سیاه وارد بدن میشود و یا میتواند از اثر تماس با نان فاسد، خاک و سایر مواد آلوده به این قارچ ملوث شوند. میزان مرگ در این مریضی ۵۳ درصد میباشد. این قارچ در فصل تابستان و خزان بیشتر میباشد.

۲ - چه کسانی در معرض خطر قرار دارند؟

هرکسی در هر سنی میتواند دچار این عفونت شود، کسانی که سیستم ایمنی (دفاعی) ضعیف دارند بیشتر در معرض این عفونت قرار میگیرند، مریضان دچار کرونا، سرطان، دیابت، ایدز، پیوند عضو، کمخونی، تولد زودرس و بیماران که دواهای استروئیدی مصرف میکنند در خطر این بیماری قرار دارند . همچنین، اگر پوست دارای آسیب دیدگی مانند سوختگی، بریدگی یا زخم باشد، احتمال ابتلا به این عفونت بیشتر می شود .

۳ - علائم و مشخصات

علائم این عفونت به قسمتی از بدن که قارچ در آن رشد می کند، بستگی دارد .

تب- سرفه - سینه درد - تنگی نفس - پندیدگی در یک سمت صورت - سردرد - گرفتگی سینوس - ضایعات سیاه رنگ روی بینی یا درون دهن - شکم درد - تهوع و استفراغ - خونریزی هضمی - خون در مدفوع - اسهال اگر جلد آلوده شود، درد، سرخی، پندیدگی و نقاط سیاه رنگ دیده میشود .

۴ - عوارض و اختلالات

-نابینائی - لخته شدن خون - آسیب های عصبی

۵ - تشخیص و تداوی

هرگاه به علائم این بیماری مشکوک شدید به داکتر مراجعه نمائید، پرسیدن سابقه بیماری، سابقه تغذیه، گرفتن نمونه از بینی و جلد و همچنان معاینات **CT SCAN** میتواند در تشخیص مرض کمک کند. در بیشترین مورد تداوی دوائی صورت میگیرد ولی اگر عفونت پیشرفته باشد عضو مبتلا شده، یک قسمت از صورت مانند چشم یا بینی برداشته میشود.

۶ - وقایه و جلوگیری

چون واکسین ندارد قابل وقایه نیست ولی خیلی راحت میشه جلوگیری کرد

-از مناطقی با گرد و غبار یا خاک زیاد دور بمانید .

-از تماس با گرد و غبار و خاک جدا دوری کنید.

-از یک ماسک مانند ماسک **N95** استفاده کنید.

-از آب گندیده مانند آب ایستاده، آب جوی و غیره دور کنید.

-از پوست خود با پوشیدن کفش، جراب و پیراهن آستین بلند محافظت کنید.

-بریدگی و خراشیدگی را به زودترین فرصت با آب شستشو نمایید.

نتیجه! کسانی در معرض مرگ قرار میگیرند که این بیماری در طرق تنفسی و یا در حجرات مغزی عفونت ایجاد کند.

نکته! این بیماری قبلا هم وجود داشته ولی در دوران پاندمی کرونا چون معافیت انسانها ضعیف شده افراد بیشتر مبتلا گردیده است.

انتهای پیام - این پیام را برای هموطنان نیز به اشتراک بگذارید -

منبع - **CDC**: مرکز کنترل بیماریها.

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په ځير و لولئ